

Bu sabahki haberler

Vişiye bir Japon askerî heyeti geldi

Vişi, 3 (A.A.) — Dün tayyare ile Vişiye bir Japon askerî heyeti gelmiştir. Bu heyet Visamiral Nomura, amiral Abe ve Takatodan mürekkebdir.

İtalyanın şark cephesindeki kuvveti az mı imiş?

Londra, 3 (A.A.) — Völkischer Beobachter gazetesi Salzburg mü-lâkâtı hakkında yazmış olduğu bir makalede İtalyanlar hakkında bir imada bulunmaktadır. Bu gazete-ye göre şark cephesinde bulunan 3 İtalyan tümeni İtalya gibi bü-yük bir devlet için küçük bir kuvvettir.

Hitlerin nutkundan İtalya anla-malıdır ki bu harbi kazanmak an-cak şark cephesinde elde edilecek zafere bağlıdır.

Finlândiya cephesinde çok şiddetli çarpışmalar

Vişi, 3 (A.A.) — Sovyet Rusya-da ki muharebeler son günlerde bilhassa Finlândiya cephesinde büyük bir şiddet peyda etmekte-dir. Leningrad - Murmansk Mo-miryolu üzerinde bulunan Dem-solskaya mıntakasında çok şiddet-li muharebeler vukubulmaktadır.

Birmanyadan Çine ilerleyen Japon kuvvetleri durduruldu

Londra, 3 (A.A.) — Birmanyada Lashiodan Çin hududuna doğru ilerlemekte olan Japon kuvvetle-ri durdurulmuştur. On gün ev-vel Japonlardan istirdad edilmiş olan Taungu hâlâ Çinlilerin elin-de bulunmaktadır.

Müttefikler Birmanyada niçin mağlûb o'uyorlarmış?

Bern, 3 (A.A.) — Birmanyada-ki askerî hareket hakkında mü-him bir makale yazan Bund gaze-tesi; Birmanyada vaziyet mütte-fikler aleyhinde bulunduğunu, ayrı ayrı kumanda edilen İngiliz-lerin ve Amerikalıların ayrı ayrı mağlûb edildiklerini bildirmek-tedir.

Japon tayyareleri Avustralya üzerinde

Melburn, 3 (A.A.) — Japon tay-yareleri Avustralyanın iç kısmın-da bulunan Townsville şehri üze-rinde uçmuşlardır. İlk defa olarak Japon tayyareleri Avustralya ü-zerinde bu kadar derin bir uçuş yapmışlardır.

Bir Alman tayyaresi Portekiz topraklarına indi

Lizbon, 3 (A.A.) — 4 motörlü bir Alman tayyaresi Portekizde mecburî bir iniş yapmıştır.

Bulgaristanda demir yolu inşaatında çalışacak yahudiler

Vişi, 3 (A.A.) — Sofyadan al-nan bir habere göre 20 ile 45 yaş-ları arasında 3200 Yahudi demir-yolları inşaatında çalışmak üzere nafia hizmetine alınacaktır.

Japon kuvvetlerini harb sahalarında gösteren üçü sayını dikkat resim

Japonlar Mandalay şehrini nihayet ele geçirdiler

Çine Birmanya yolundan malzeme gönderilemeyecek

Stefani bildiriyor: «Yeni Ja-pon muvaffakiyetinin Hindis-tanda akisler husule getire-ceğine şüphe yoktur»

Tokyo 2 (A.A.) — Japon umumi ka-rargâhı Birmanyada Mandalayın Japon kuvvetleri tarafından ele geçirildiğini resmen bildirmektedir.

Tokyonun askerî kaynaklarında bu işgalin büyük ehemmiyeti belirtilmekte ve hareketlerin tam bir muvaffakiyetle neticelendiği ve Japon k'talarının bir kaç hafta içinde 800 kilometre ilerle-dikleri kaydolunmaktadır.

Japonların karşısında yalnız İngiliz askerleri değil beşinci ve 16 ncı Çin ordularına bağlı 60.000 kadar da Çin askerî vardır. Bunlar, Japon ilerle-mesini durdurmaya çalışmışlardır.

Mandalayın işgali ile Çunking ve Hin distan arasındaki Mandalay ve Kum-tingden geçen muvasala yolu kesil-miştir. Artık Çunkinge bu yoldan harb malzemesi gönderme imkânı kalma-mıştır.

Londra ne diyor? Londra 2 (A.A.) — Lashionun şimdi düşman elinde bulunduğunu salâhiyetar mahfellerde söylenmektedir. (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Müttefikler Norveçe ihraç yapabilirler mi?

Bu çıkarma için hangi mıntakalar seçilebilir ve böyle bir hareket ne gibi neticeler doğurur? Yazan: Emekli General K. D.

1 — Uzakdoğuda: Yeni Gine adasında bazı yeni yerler işgal eden Japonlar bilhas-sa Birmanyada İngiliz - Çin kuv-vetlerini ağır bir surette tazyik etmektedirler.
2 — Garbi Avrupada: Son günlerde bazı Amerikalı as-kerî mütehassıslar, İngiltere ada-larındaki İngiliz - Amerikan kuv-vetlerinin henüz Manş ve Şimal

Hitlerle Mussolini son buluşmada neler görüştüler?

Neticeyi tarih gösterecek

Vaşingtona göre bu görüşme sırf propağandadır

Londra ise dahilî vaziyetin görüşüldü-günü iddia ediyor

Temas edilen iki nokta

Ankara 2 (Radyo gazetesi) — Hitler - Mussolini mülâkâtı, dünya basını ve radyolarını ilgilendiren en mühim olay olmakta devam et-mektedir. Ancak, Anglo-Sakson kaynaklarla Mihver kaynaklarının bu olay hakkındaki tefsirleri tama-men birbirine zettir.

Anglo-Saksonlar, bu görüşmenin zâftan mütevellid olduğunu söyle-mektedirler. Boston radyosu bu hu-susta diyor ki:

— Hitler - Mussolini mülâkâtı bir (Devamı 6 ncı sayfada)

Doğuda taarruz arifesinde iki tarafın hazırlığı

25 inci Alman zırhlı tümeni şark cephesinde görüldü

Bir İsviçre askerî mü-tehassısının dikkate şayan bir makalesi
Sovyetlerin ihtiyat kuvvetleri

İngiliz kaynaklarına göre Sov-yetler cephe gerisinde 122 tü-menlik bir manevra ihtiyat kuvveti toplamışlar

Cenevre, 2 (A.A.) — La Tri-bune de Geneve gazetesinin askerî mütehassısı yüzbaşı Eday Baur «Alman taarruzunun arifesinde va-ziyet ve hazırlıklar» başlığı altında aşağıdaki makaleyi neşretmiştir: (Devamı 5 inci sayfada)

Kafkasyaya karşı Alman taarruzunu general Rommel idare edecekmiş

Londra 2 (A.A.) — Daily Herald ga-zetesinin Vaşington muhabirinin bir telgrafına göre, General Rommel Kaf-kas istikametinde Alman taarruzunu idare etmek üzere Libyadan ayrılmıştır. Bu kararın Hitler - Mussolini mülâkâtı esnasında verildiği söylenmektedir.

Madridde göre heyecanlı bir hâdise olacak

Ankara 2 (Radyo gazetesi) — Bugün Madridden verilen bir habere göre, Ma-dridde pek heyecanlı bir hâdise olacak ve bu hâdise, şark cephesi ile ilgili bu-lunmaktadır. (Devamı 5 inci sayfada)

Suiistimalden 14 seneye mahkûm muhasebeci kaçtı

Zabita, bir hayır cemiyetinden 45.000 lira ihtilâs eden ve doktora giderken kaçan Şemseddinin izi üzerinde..

Ankara, 2 (Hususi) — Bir ha-yır cemiyetinde arkadaşlarıyla be-ra-ber 45000 lira derecesinde yaptığı suiistimalden dolayı 14 sene ağır hapis ve para cezasına mahkûm e-dilen mezkûr cemiyet muhasebe memurlarından Şemseddin Kara-mızrak dışlarından muztarib oldu-ğunu ve hususi doktoruna gideceği-ni söyleyerek bir iki defa hastaneye gidip gelmiş ve bundan birkaç gün evvel gene hastaneye bir jandarma ile gittiği sırada kaçmıştır. Jandarma Bahri Merd tevkif e-dilmiştir. Zabita Şemseddinin izi üzerinde-dir.

Talebe yurdları bugün ne halde?

On günlük tetkiklerden çıkan 7 netice ve bir hüküm: Bir kısım memleket gençliği İstan-bulda hakikaten müşkül şart'ar içinde okuyor
Röportajı yapan: Nusret Safa Coşkun

Parti Talebe Yurdundaki gençlerden bir kısım.

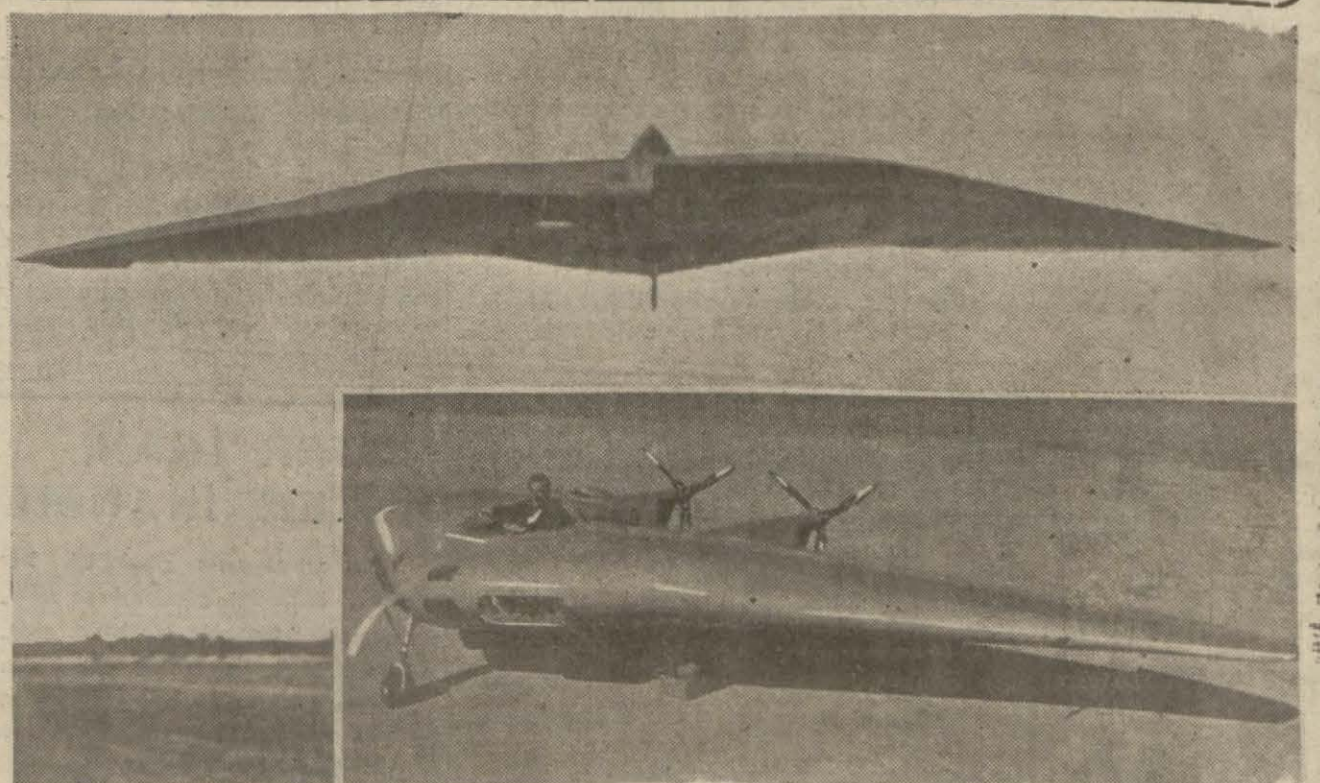
Dün İnşar eden 9 uncu yazımla, talebe yurdlarında yapmış olduğum tet-kikler sona ermiş bulunuyor. İstanbu-l'da mevcut bulunan talebe yurdları, şüphesiz ki, iki elimizdeki parmaklarla ifade edilebilecek kadar az değildir. Gez-miş olduğum 3 ü resmi, 2 si yarı resmi diğerleri tamamen hususi olan bu yurdlardan başta bir de adedi 10 a yak-laşan Tib talebe yurdları vardır. Bu yurd-ları doluşturmam. Sebabi şu: Tib Talebe yurdları Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâle'line bağlıdır. Buralarda tetkikat yapabilmek için resmi makamların mü-saadetine lüzum görülüyor. Bu müsaa-deyi almak, yurdlara haberli gitmek gi-bi bir vaziyet doğuracak. Bu ise, bu tetkikleri yapmanın gayesini yarı yarıya tahrederek bir keyfiyet. Yaptığım tet-

kiklerde buna imân vermemiye enis-tim. Buna rağmen bazı yurdlar, maasef, birçok müesseselerde müfettiş ge-nel zaman görüldüğü gibi, göz boya-yıcı bir takım tedbirlerle işi savuştur-mak yoluna saptılar. Ziyaret ettiğim bir yurddan dönerken, yolumu kesen bir talebe:

« Çok rica ederiz, gördüklerinizle, duyduklarınızla ka'iyen inanmayınız. Geleceğiniz dünden biliyorlardı. Saba-ha kadar yurd tem'izlendi, düzeltildi, bugün, senelerdir görmemiş nefa-sette yemek çıkarıldı. İşin iç yüzü, gör-düklerinizden çok baskıdır.» demişti.

Acı, acı olduğu kadar gülünce bir hal. Bir gazeteci, bu'nun bunlara aldana-bilir. Ne çıkar? Maksud memleket genç-leri. (Devamı 6 ncı sayfada)

Amerikalıların yaptıkları garib tayyare: «Uçan kanad,»

Bu harb hava alanında birçok yeni-likler istemektedir. Bundan do-layı Amerikan fen adamları aylar-ca uğraşarak yepyeni bir tayyare tipi vücude getirmişlerdir. Bu tay-yarede kuyruk yoktur ve tayyare,

iltilci vazifesi'ni gören pervaneleri arkada bulunmak üzere bir uçan kanaddan ibarettir. Bu tayyarele-rin azami derecede yüksek sürat ve manevra kabiliyeti olduğu id-dia edilmekte ve son günlerde Ka-

liforniyada yapılan tecrübelerin iyi neticeler verdiği söylenmekte-dir. Resimlerimiz (Uçan kanad) la-ri havada ve yerde göster-mektedir.

10000 LIRA
20000 LIRA
10000 LIRA
MILLİ PİYANGO
TALİHİNİZİ
MAYIS ÇİÇEKLERİLE SÜSLEYİN

Hergün

Çinden gelen
Bir telgrafın
Doğurduğu
Düşünceler

Ekrem Uşaklıgil

Çinden bir telgraf geliyor:

— Birmanyada zor bir duruma düştük, çünkü tayyaremiz yoktur, malzememiz yoktur, cumlesini okuyoruz.

Avustralya Başvekili radyoda vatandaşlarla uzun bir hasbihal yapıyor:

— İstila tehlikesi karşısında yız, tayyareye ve malzemeye muhtacdır!» cumlesini işitiyoruz.

Hatırlıyoruz ki, Cavanın Fele - menk komutanı teslim bayrağını çekmeden önce yıkılan imparatorluk için mersiye yerine geçmek üzere çıkardığı son tebliğde aynı şeyi söylemiş:

— Yerine yenisi ve daha fazlası gelecektir, ümidle bütün ha va kuvvetlerimizi Malezyaya yol - hıyarak kaybetmiştik, beklediği - miz yardım gelmedi, yenilmemi - zin tek sebebi budur!» demişti.

İngiliz donanması zayıflamış o - labilir.

Amerikan donanmasının da bü - yük kayıplara uğramış olması mümkündür.

Fakat her iki donanma da Mal - ta misalinde görüldüğü gibi zaru - ret halinde mevzii hakimiyeti ele alarak zararlı sevkıyatı temin ede - bilmek kudretine maliktirler.

Vasıta mevcut olunca mesele gönderilecek malzemeyi bulmaya dayanır. Halbuki:

Bugün İngiliz ordusu gibi İngi - liz endüstrisinin de «uzacı» biraka - lım hattı yakın mazi ile bile ölçülemeyecek bir kudrette artış gösterdiğini biliyoruz. Şüphe yok ki, Amerika da aynı kuvvette ola - caktır.

Bir vakitler Alman devlet reisi Her Hitler Alman endüstrisinin verimini özerken:

— Stokumuz o kadar çoğaldı ki, bazı branşlarda faaliyeti eksilt - tim, istersem hiçbir tehlike iht - mali ile karşılaşmadan bütün fa - aliyeti bile tatil edebilirim, de - mişti.

İngilizler ile Amerikalılar bö - yle bir denemeyi yapmaya pek ni - yetli olmasalar bile belki aynı cümleyi söyleyebilecek duruma gelmişlerdir.

O halde..

Elde bol bol mazleme, malze - meyi götürecektir vapur, vapuru hi - maye edecek filo mevcut oldu - na göre,

Malezyada, Singapurda, Cava - da, Avustralyada, en nihayet Bir - manyada malzeme bulunmayışını nasıl izah etmeli?

★ Üç beş ay evvel Avam Kamara - sında bir mebus hükümetten sırt sırta gelen yenilmelerin sebebi soruyor, başvekile vekâlet eden binbaşı Atile cevap vererek:

— Her yerde aynı zamanda kuvvetli olmak mümkün değildi, şimdi önemli yardımların lüzum görülün yerlere yollanmış oldu - nu temin edebildim.» demişti.

Bu mühim yardım kuvvetleri Malezyaya, Singapur, Cava, Avustralyaya, en nihayet de Bir - manyaya varmamış olduklarına göre acaba nereye yollanmışlar - dır?

Gözlerimizin önüne meçhul sa - ha olarak yalnız Yakınşark ile Rusya geliyor.

İngilterenin Mısır ile Mısır çev - rilerinde 750 bin kişilik muazzam bir kuvvet yığılmış olduğunun söy - lendiğini hatırladığımız gibi, do - ğurabileceği bütün tehlikelere ra - ğmen Uzaksarkı oluruna bağlaya - rak elinden gelen her yardım kuv - vefine Rus yolunu tuttuğumuzun iddia edildiğini de biliyoruz, fakat Afrika'da her hangi bir ha - rekete girilmesinin mevsimi

(Devamı 3/2 de)

Resimli Makale:

Bir hükümet reisini, emri altında çalışanlardan biri iş odasına girdiği za - man pek dalgın buluyor.

Hükümet reisi memuruna soruyor:

— Şimdi ne yapmakta olduğunuzu sanırsınız?

Memur derhal:

— Şüphesiz Fransaya fayda getirecek büyük bir proje cevabını veriyor, hü - kümet reisi de bu cevabı işitince gülümse başlıyor:

— Ne münasebet? Bir gülr yazmayı becerip beceremeyeceğimi düşünüyö - rum.

Hayatımızın her safhasında açık kalbi ve doğru sözlü olmaya çalışalım. Bunu sarsılmaz bir kalde olarak bilelim. Fakat bu kaldeyi her vakit tatbik edememek hiç değilse ufak tefek yalan söylemekten çekinelim. Zira böyle bir hareket ufktaşıyarak bizi büyük yalan söylemeye götürdüğü gibi karşı - mızda bulunana da bize karşı müraat davranıp içinden gülümse sevkedir.

Şehir Haberleri

Hukuk fakültesi
dekanı tayyare ile
Berline gitti

Beynelmül idari ilimler kon - gresinde memleketimizi ve Üniversiteyi temsil edecek olan Ali Fuad Başgıl Yeşilköy de muharririmize beyanatta bulundu

Ali Fuad Başgıl Yeşilköy hava meydanında

Almanyada toplanacak olan «Beynelmül idari ilimler» kongre - sında memleketimizi ve Üniversite - yi temsil etmek üzere davet edilen Hukuk Fakültesi dekanı ve idare hukuku ordinarius profesörü Ali Fuad Başgıl dün saat 8,30 da Ye - şilköyden kalkan tayyare ile Berline hareket etmiştir.

Profesör Ali Fuad Başgıl, hare - ketinden evvel Yeşilköyde kendi - siyle görüşen bir muharririmize Ber - lin seyahati hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

«— Seyahatimin 15 gün kadar devam edeceğini tahmin ediyorum. İçinde bulunduğumuz çok müşkül zamanlarda büyük bir milletin sar - fettiği harikulade gayretleri ve teş - kilatı yakından görmek fırsatını bahşeden bu ziyaretten pek mem - nunum.

Berlende beynelmül idari ilimler enstitüsü tarafından tertib edi - len kongrede görüşülecek mesele - leri şu birkaç kelime ile hülasa ede - biliriz:

Bugün milletler arasında mer'i bulunan idare hukukuna aid muh - telif meseleler gözden geçirilecek, bundan başka, milletlerin istikbal - de birbirleriyle daha iyi ve daha e - min hukuk kaideleleri esaslarına gö - ne anlaşma imkânları etrafında muhtelif ilimler tarafından yapı - lan ilmi etüdler tekkik ve müzakere edilecektir. Modern idare ilimleri - nin bugünkü teknik müvacehesin - deki mevki de kongrenin başlıca tekkik mevzuları arasında bulun - maktadır.

15 gün sonra tekrar görüşüle - ceğimizi ümid ederim. O zaman kongre müzakereleri ve verilen kararlar etrafında daha etraflı iza - hat vermem mümkün olacaktır.»

Halk dağıtma birlikleri
ay sonuna doğru
faaliyete geçecekler

İstanbul vilayet mıntakasında 800 birlik teşekkül edecek. Dün Üsküdar parti kaza merkezinde bu semtin hazırlıkları görüşüldü

Halkın, hükümet tarafından tev - zi edilecek muhtelif maddeleri mun tazaman ve müsavi bir surette ala - bilmesini temin için mahallelerde kurulmuş kararlaştrılan halk da - ğıtma birlikleri teşkiline aid hazı - rlıklar ilerlemektedir. Bütün kaza - larda parti teşkilatı bu birliklere aid hazırlıklarla meşgul olmakta - dır. Dün ilk olarak Cümhuriyet Halk Partisi Üsküdar kaza merke - zinde parti ocak idare heyetleri, parti kaza idare heyeti reisi Lütfi Aksoy'un riyasetinde toplanmış ve mahalle birlikleri namzed listeleri hazırlanmıştır.

Mahallelerde bin kişilik beher gruba beş kişiden mürekkep bir birlik seçilecek ve bu birlik 1000 kişinin iase mes'uliyetini deruhde etmiş olacaktır.

Her semtte bütün aileler, tek kişi kalmamak üzere mahalle bir - liklerine gireceklerdir. Ekmek ve - sahr gıda maddeleri diğer bütün ihtiyaçlar bu halk dağıtma birlik - leri kanalı ile tevzi edilecektir. Her aile ve şahıs ancak bulunduğu sem - tin dağıtma birliğine aza olabile - cek, bir ailenin birden fazla birliğe girmemesi temin edilecektir.

Halk dağıtma birliklerine aid bü - tün hazırlıklar bu ay içinde ikmal edilecek ve birlikler ay sonuna doğ - ru faaliyete geçecektir. İstanbul vi - layet mıntakasında 800 kadar halk dağıtma birliği teşkil edilecektir.

İstanbul akşam
kız san'at okulunun
yılık müsameresi

İstanbul Akşam Kız San'at Oku - lunun tertib ettiği yıllık müsamere dün Eminönü Halkevi salonunda yapılmıştır. Müsamere bir saat 10 da, diğer 15 de olmak üzere iki defa talebe vekillerine tekrarlanmıştır. Programa İstiklâl marşile baş - lanmış, açış sözünü müteakib «Ay - genin köyü» isimli 4 perdelik ope - ret temsil edilmiştir. Bülâhare, ta - lebenin yaptıkları eserler ve canlı mankenler misafirlerle gösterilmiştir. Müsamere bugün de davetlilere tekrarlanacaktır.

Avcılar Cemiyetinin kongresi

Avcılar ve Atıcılar Cemiyetin - den: Cemiyetimizin 26/4/942 tarih - li toplantısında ekseriyet temin e - dilemediğinden ikinci toplantı 3/ 5/942 Pazar günü saat 10 da Şeh - zadebaşında Letafet apartmanında yapılacaktır. Sayın üyelerin teşrif - leri rica olunur.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Bir arkadaşınız gömleğini, her zaman ütülediği gömleğine götü - rememiş, İstanbulda bir başka göm - leğeyle bırakmış. Birkaç gün sonra almaya gittiği zaman çıkartıp 20 kuruş vermiş. Koca gülümüş:

— Şaka mı ediyorsunuz bayım? — Ahlanmadım.

Ankara Devlet
Operası şehrimizde
temsiller verecek

Ankara Devlet Operası, pek ya - kında şehrimize gelecek ve Emin - önü Halkevi sosyal yardım şubesi menfaatine bir kaç temsil verecek tir. Opera, şehrimize tam kadrosile gelecektir. Bu arada Beethoven'in «Fidelio» operası ile «Madam But - terfly» da temsil edilecektir. Ope - ranın nerede temsil vereceği henüz tamamiyle tesbit edilmiş değildir. Müzik yeri itibarile Halkevi salonu münasib görülmekte ise de, bu - nun ancak 500 kişi alması, temsil - lerin Beyoğlunda, münasib bir si - nema veya tiyatrodan verilmesi iht - timallerini çoğaltmaktadır.

Daireler ve mektepler yarın
açılıyor

Bahar biyramı münasebetile ka - palı bulunmakta olan resmi daire ve müesseselerle bütün okullar ya - rın sabah açılacaktır.

Açık kalblilik

Sabahtan Sabaha:

Memleket içinde
Gezmek isteyen
Vatandaş «iç turizm»,
Teşkilâtından ne
İstiyor?

Burhan Cahid

İ zmirin, İstanbulun, Ankaranın hal - tı Bursanın bir seyahat teşkilatı var. Memleket içinde seyahati kolayla - ştırmak, seyyah çekmek, memleketi güzel yerlerini tanıtmak için kurulmuş teşkilat.

Bugün bu teşkilat istihattedir. Cün - kü dünya harb içinde, dışarıda seyyah gelmesine imkân yoktur. Mem - leket içinde ise hükümet deniz ve kar - yollarında yolculuğu artırmak değil a - zaltmak için çareler arıyor. Onun için (Turizm) teşkilatına bugün için iş yok - tur.

Yalnız iş yok diye oturmak olmaz. Yarı düşünmek gerek. Bu harb belki bir yıl, nihayet iki yıl daha sürecektir, nihayet sona erecek. Fakat öyle bir sona erecek ki hiçbir memleket hakkında si - yahat emniye değil, kırdırılmaya taka bırakılmayacak. Bundan başka yeni çık - cak para, döviz, gümrük, vize, pasaport vesair şokiller işi büsbütün güçleştir - cek. Bu yüzde yüz böyle olacak. Onun için ne dışarı memleketlere seyahat et - mek ne de dışarıdan seyyah çekmek il - timali kalmamıştır. Bu hal kaç yıl de - vam edecek bilinmez. Geçen harb 1918 de bittiği halde yirmi yıl sonra hâlâ memleketler arasında seyahat etmek hiçbir zorlukları yenmiye bağlı idi. Bu seferki halenin serpinçleri muhtakak ki daha uzun sürecektir. Onun için dis - turizmi bir tarafa bırakarak iç turizm için düşünmek faydalı olur.

Olur mu?

Tunelle tramvay
seferleri arasındaki
irtibatsızlık

İstanbul ile Beyoğlu arasındaki münakalenin büyük ağırlığını taşı - yan bir vasıta da Tünel'dir. Mahud kayıtsızlık yüzünden yokluğu gid - detle hissolunan bu mühim geçidin işlenmeye başlanması tramvayların vasifesini bir hayli hafifletmiş, cad - delerin kalabalığını esaslı surette teviz etmiştir. Fakat tünelin va - zifesini iyi görebilmesi, taşıdığı yol - cuların daha ilerlere muntazam su - rette ve zamanında iletilmesi ka - bülür. Halbuki zaman zaman bunda aksaklıklar görülmektedir. Buna se - beb ise tünel seferleriyle Tünel Şişli tramvay seferleri arasında ba - zan irtibatsızlık hâsıl olmasındır.

Bu neden böyledir? Bilinmez. Fakat umumiyetle tünel seferleriyle irtibat halinde bulundurulmuş Şişli tramvay seferleri, bazı defa, bu ir - tibatı kaybediyor ve bazan tünel yolcuları tam Beyoğluna çıktıkları zaman içi boş bir tramvayın bir - parça bekleyip yolcuları almak du - rurken, buna lüzum görmeksizin hareket ettiğini hayretle görüyor - lar. Bu hal, tekrarı ettiğine göre müesseseler bir tesadüf meselesi olma - mak gerektir. Bu itibar ile de tas - hih edilmek ve çok iyi netice ve - ren irtibat velev günde bir iki defa daha olsun, inktas ugratılmadan devam ettirilmek gerektir.

Olur mu?

İktisad Vekili
şehrimize geldi

İktisad Vekili Sırrı Day, dün sa - bahki ekspresle Ankaradan şehri - mize gelmiştir. Vekil, Haydarpa - şa garında iktisadi müesseseler er - kânı ve dostları tarafından karşı - lanmıştır. Sırrı Day şehrimizde ik - tisadi işler etrafında tetkiklerde bulunacaktır.

Kaptan ve makinistlerin terfi
imtihanları

Ticaret filomuzun kaptan ve ma - kinistlerinin terfi imtihanlarına Pa - zartesli günü başlanacaktır. İmti - hanlar 4.5 gün devam edecektir.

RADYO

PAZAR 3/4/1942
8.30: Saat ayarı, 8.33: Hafif Prog - ram (Pl.), 8.45: Ajans haberleri, 9: Ha - fif parçalar ve marşlar (Pl.), 9.15: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Oyun havaları, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkî ve türküler, 13.30: Radyo salon orkestrası Tchaikowsky Günü, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkes - trası, 18.40: Fasil heyeti, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.15: Ankara İktisad at koshlarının neticeleri, 19.55: Karışık program (Pl.), 20.15: Ko - nusma, 20.30: Karışık makamlardan şarkılar, 21: (Ziraat Saati), 21.10: Kim giş ailesi, 21.30: Dans müziği (Pl.), 22.30 Saat ayarı ve ajans haberleri.

Yeni resriyat

İslâm — Türk Ansiklopedisi

32 ncı nüshası intişar etmiştir. Muh - teviyatı: 1 Çarşamba: Hattat Arif: Es - ref Edib. 2 Şeyhülislam Dürriü zade A - rif. 3. Şeyhülislam Mesreb zade Arif, 4. Şeyhülislam Arab zade Arif: M. Zeki Pa - kalın, 5. Kâhya zade Arif: Sadettin Nüz - het, 6. Binbir hadis şerhi Arif: Esref Edib, 7. Büyük best-kâr Hacı Arif: Es - ref Edib, 8. Kanuni Hacı Arif: Zeki A - rif, 9 Müverrih Arif: Zeki Pakalın, 10 Arifane Profesör Kâmil Miras ve mek - tubcu Osman Ergin, 11 Arifi Paşa: Zeki Pakalın.

Yarım Ay — 15 günde bir çıkan bu - alle ve gençlik mecmuasının 1 Mayıs sayışı zarif bir kapak içinde dolgun mü - dericetle intişar etmiştir. Bu sayıda ta - nınmış hikâyecilerimizin dört nefis hi - kâyesi, bir roman ve mahfilif yazı ve resimler vardır. Tavsiye ederiz.

Foto Mağazın — Foto Mağazinin «7» inci sayışı güzel tablolar ve olgun yazılarla çıktı. Bu sayıda Sadri Ertemin Polilikla ve San'at başlıklı bir etüdüle Ankarada san'at aharekeleri, Mehmed oğın destanı, Londra Halkevi hakkında malumat ve resimler, sinema yıldız - larının hayatı ve resimleri vesaire vardır. Tavsiye ederiz.

Çığır — 110 uncu sayışı dolgun ya - zılarla çıkmıştır. Fiyatı 20 kuruştur.

TAKVİM		Mayıs	
Rumî senesi	1362	Arabi senesi	1381
Nisan	20	Kasım	177
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	R. âhır	S. D.	
5 56	17	4 00	
09 49		07 59	
	Oğle	İkinci	Akşam
	S. D.	S. D.	S. D.
V. 28	11	17	08 20
E. 5	03	8 56	12 1

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

Asyanın içyüzü

Hind millî kongresi

Kongrenin belli başlı şahsiyetleri ve bunlar hakkında bilinenler

Çeviren : İbrahim Hoyi

Şurasını söylemeğe hacet yoktur ki ve tahmin etmiş gibi de Hind millî kongresi bir İngiliz tarafından kurulmuş tur.

Hindistanda otuz sene vazife görmüş Allan Octavian Hume adında bir İngiliz, 1885 te kongreyi vücuda getirdi. Onun inanışına göre İngilterenin Hindistan'a bir borcu vardı, bu da Hind müesseselerinin gelişmesi yolunda gereken teşvikleri yapmak için önyak olma idi. Bununla beraber, kongrenin gayesi, ilkönceleri, siyasiden ziyade insani ve sosyal olmak üzere düşünülmüş, tesbit edilmişti. Anlatıldığına göre, Hume projesini tasdik ettirmek üzere o zaman Hindistan umumî valisi Lord Dufferine gittiği zaman, Dufferin İngiliz hükümetinin «şadık bir muhalefet görmek arzusunda» bulunduğunu belirterek kongrenin siyasi bir temeli olmasını bizzat teklif etmiştir. 28 ilkkânun 1885 de ilk kongre 72 mümessilin işbirliğiyle Bombayda toplandı. Fakat bir kaç sene geçmeden, Dufferin şiddetli hareketini celbedecek ve sonunda kapatacak derecede «huysuz bir ekalliyet teşekkülü» halini aldıysa da, uzun bir zaman da İngiliz hükümetine karşı pürüzsüz sadakat gösterdi. Gerçekten 1908 ve 1910 yıllarında kongrenin reisleri İngilizdi. Yalnız bir numaralı Bülent Harbde, kongre birden nasyonalist oluverdi ve Gandhi bütün idareyi ele alarak, meclisi ihtilâli bir silâh olarak kullandı. Kongre 1929 da tam statüsü ne kavuştu ve bütün bütüne istiklâlini kazandı.

Şurası kesin olarak anlaşılmalıdır ki, Hind millî kongresi siyasi bir fırkadan

Hind lider'lerinden ve kongrenin en mühim şahsiyetlerinden biri Base

daha fazla bir şeydir. Bir bakıma, kongre, Hind halkının irade ve gayelerinin teşkilâtlandırılmış ifadesidir. Az mîk'atlarına rağmen müslümanları olduğu kaçar Hinduları, zengin sanyicileri, yurdsuz radikalleri; mahalli devletlerdeki tahrikçileri, sekiz kongre hükümetindeki başvekilleri, hem sosyalist, hem de aksülâmelcileri ihtiva eder. Dört annalık (aşağı yukarı 20 kuruş) yıllık aidatı ödeyen ve Hindistanın kuruluşu uğrunda bütün kanuni ve sulhcu vasıtalarla çalışacağına dair bir taahhüd imzalayan herhangi bir Hindli kongreye katılabilir. Fakat birçok Hindliler bu cüz'i parayı bile vermekte güçlük çekerler. Bugün kongrenin

3,102,103 üyesi vardır. Burası Hind insan kuvvet ve kudretinin hazine ve salıverici armağı, İngiliz rafına karşı bir nevi muazzam bir halk cephesidir.

Kongrenin bünyesi oldukça karışıktır. İlkün, köylerdeki hususi «dört annalık» üye gelir. Bu dört annadan üçü mahalli kongre teşkilâtına harecaur. Geri kalan bir anna da Allahabad'daki merkezi kitabete yollarır. İlk üyeler vilâyet kongre komitelerine delegeleri seçerler. İki yüz elli kişi «ilk üye» leri teşkil eder. Vilâyet komiteleri de, bir nevi parlamento olan umum Hindistan kongre komitesini seçer. Kongre reisi bu komite tarafından intihab edilir, ve reis doğrudan doğruya kongreye karşı mes'uldür. Nizamnameye göre, her yıl değişen reis, kabinesi sayılan ve birlikte çalışacağı on dört, on beş arkadaşını seçer. Kongre bünyesinin en üst tabakası olan reis ile on dört arkadaşına, «icrai komite» ismi verilmiştir. En garib ve mühim nokta da, icrai komite üyelerinden hiç birisinin aylık almaması ve hepsinin fahri olarak çalışmasıdır. Komite üyelerinden bazıları, reisler ne kadar değişirse değişsin yerlerinde kalırlar.

Kongrenin Hindistandaki müesseselerinin en kuvvetlisi ve en iyi teşkilâtlandırılmış olduğu münakaşa götürmez. Kongrenin yerli malı, eliş beyaz kuşmaştan üniforması ile Gandhi şapkası, umumî içtimalarda intizamı muhafaza eden fakat silâhları olmayan gönüllü bir ordusu, üzerinde bir dokuma tezgâhı resmi olan ve safran sarısı, beyaz, yeşil renkli bir bayrağı vardır. Kongrenin «istiklâl günü» 26 ilkkânuna rastlar, o gün millî bayramdır.

Kongrenin icrai komitesinin değişik ilkkad ve mezheplerde olan üyesi, her türlü ihtirastan uzak kalmasını bilerek yalnız ve yalnız Hind nasyonalizminin zaferi için çalışmak gibi bir akide ile emellerine ulaşmayı kendilerine vazife saymışlardır.

Kongrenin şahsiyetleri

Çandra Bose:

Kongrenin mühim şahsiyetlerinden biri 1938_39 devirlerinde reislik etmiş olan, şimdi de Japonyada bulunan Subhas Çandra Bose'dir. Gayet inadeci bir mutasavvıf iken işi politikacılığa döken Bose, kongrede müfrit sollar ce-nahını temsil eder. Denebilir ki, Bose, gözü kör bir müridi olduğu Nehru hariç, Hindistanda herkesten fazla ezizletmiş, mihnet çekmiştir. On defadan fazla hap se girmiştir. En son 1937 de hürriyetine kavuşmuştur.

Bose, 1897 de Cuttackta orta halli bir aileden doğmuştur. Babası tanınmış bir avukattır. Kendisi Brahmen olmayan birinci sınıf bir Hind politikacısıdır. Daha on altı yaşında iken evinden kaçarak Himalaya dağlarında dolanıp, manevi huzura ulaşmak «mânâlarını» aramış, Buddha gibi, ailesini, servetini, maddi refah ve dünyalık işlerini bırakarak tasavvuf âlemine sığınmıştır. Fakat aradığını bulamayınca, bir yıl sonra Himalayadan inerek, Benares gibi mu-kaddes şehirlerde hacca devam etmiş. Bu sırada birden tifoya yakalanmış, bir arkadaşı kendisini tanıyarak, yaşlı ailesine götürüp teslim etmişti.

Calcuttada bir kolejde okuyan Bose günün birinde Hindistanı tahkir etti diye, arkadaşlarıyla bir olup bir İngiliz hocasını dövünce mektebden kovulmuş aradan bir müddet geçince de İngiltereye giderek tahsiline devam etmişti. Lise tahsilini parlak bir surette bitiren Cambridge Üniversitesi'ne girmiş, oradan da mezun olmuştur. Hindistana dönerek, hizmete girmiş, Gandhinin a teşlediği sivil itaatsizlik cereyanına katılıp Swaraj partisine katılmıştır. O gündenberi de Bosenin hayatı, gene bu sütunlarda söz geliştiğimiz Nehru, nunki gibi hapishanelerle kongre çalışmalarında geçmiştir. Hind liderlerinin en huysuzu, fesad çıkaran odur. 1928 de Nehru ile birlikte istiklâl cemiyetini kurmuş, 1929 dan 1931 e kadar umum Hind Trades Union kongresinin başkanlığını yapmıştır. Birçok ke-reler hastalanmış, yalnız bir seferinde o da kısaca Avrupaya gelerek tedavi (Devamı 4/1 de)

SPOR

Haydarpaşa lisesinin dünkü spor bayramı çok güzel oldu

Atletizm müsabakalarında ayrı ayrı üzerlerinde durulması lâzımgelen neticeler alındı

Bu mevsim zarfında yapılan mek-lerimizde büyük bir chemmiyet kazanmakta olan sporun iyi ellerde bu kadar olgun hale gelmiş olması cidden iftihara değer bir muvaffakiyet sayılmak lâzımdır. Haydarpaşalıların spor bayramında en büyük yeri atletizm mü-nerbahçe stadında yapıldı. Mekteb (Devamı 4/1 de)

"Son Posta,"nın bulmacası : 17 - (1)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada vullıyan her okuyucunuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 - Bir kadın

ismi (6).

2 - Bir canavar avı (8).

3 - Yazın yeşil göğesinde o.undu

gümüş nebat (4).

4 - Bir rakam (3). Ters mahalle

le karılarının kul-

landığı bir nida (2). Bir nevi ol-

gunlaştırış (3).

5 - Yüksek ses le haykırış (4). Bir

peygamber (4).

6 - Askerler (4). Bir komşu

memleket (4).

7 - Sakil mas-

dar (3). İsim (2),

ikiisi orlası (3).

8 - Serüvteessür, fazla heyecanlı (4).

9 - «İyi tegaddi et!» emrinin tıbbi

şekilde ifadesi (8).

10 - Seyretmek (6)

Yukarıdan aşağıya:

1 - Bugünkü asrın en çok rağbet

gören br eğlence yeri (6).

2 - Bir renk (4).

3 - İtalyada meşhur bir nehir (2),

Bir komşu islâm devleti (4), Bir ehli

hayvan (2).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

4 - Kör (3). Ters uzak nidası (2),

Sonuna bir «M» gelirse kainat olur (3)

5 - Çok zarif bir su kazı (4). Mad-

denin en küçük zerresi (4).

6 - Açmak, tafsil etmek (4). İrani-

ların meşhur bir hükümları (4).

7 - Yakıcı kimyevi bir madde (3). Nota (2). Bahar mevsiminin kapı yol-

daşı (3).

8 - Oturduğumuz yer (2). Eski pa-

disahların imzalarına verilen isim (4).

Ajansımızın remzi (2).

9 - Eserler (4).

10 - Sersem ve budala (6).

«Son Postan» nun tarihi tefrihası: 92

PATRONA HALİL

Bostancılar şaşırın Zülâli efendinin başına üstüler. Hoca şaşkın şaşkın etrafına bakındı:

— «In misiz, cin misiz?» Ya ne siz? Bizden ne istersünüz? Yoğ ise lâtime mi eylemek istersünüz?

Bostancıbaşı efendinin torba sakalını okşaya okşaya cilvelendi:

— Benim faziletli bubacığım, eyüce görürsünüz ki «cin» değilüz. Cenabı şerifinize az diyeceklerimiz var idi.

— Haniya eski ortaldan, «cemiyet» canibden geldiğünüzü söyler idiniz!

Bostancı güldü:

— Elem çekmen sultanım, cemiyet tarafından geldiğümüz hi-lâf değildir. Amma, cenabınız «savab» yolu takib etmek istemediğünüzden böyle oldu. İmdi cemiyet İstanbul canibinde olmayup «Kazlıçeşme» de bulunur. Hemen «Silivrikapı» ve Yedikule önünden buyurun.

Dedi, Zülâli efendi hüngür hüngür ağlamağa başladı:

— Yohsa cellâd mısız?

— Yok sultanım, bostancıbaşıyüz, sarayı hümayundan gelürüz!

Hasan efendi az daha katırdan düşecek idi, bostancılar kollarından yakaladılar.

Şimdi yavaş yavaş Silivrikapıya doğru ilerliyorlar, Zülâli hoca az ileride boğularak kale hendeğine atılacağını düşündüğü için hiçkırara hiçkırara kelimeyi şehadet getiriyordu.

Bostancıbaşı nihayet acıdı, efendiye yanaşıp sakalını sevdi:

— Havfeylemen bubacığım, kılınıza keder erişmez. Şundan, Kazlıçeşmeden on iki çifte ile sarayı hümayuna isal olunacaksınız.

Hoca bütün bütün ürktü:

— Padişah fermanile mi götürürüz?

— Sahibi devlet İbrahim Paşa fermanile.

— !...

Kazlıçeşmeye kadar bir kelime bile söyleşmediler. Deniz kıyısına geldikleri zaman kayık henüz gelmemişti. Yarım saat beklemeğe mecbur oldular.

Bir saat sonra yalı köşküne ya-

naştıkları vakit saray avlusunda bir kaynaşma vardı. Hoca yarı ölü, yarı diri bir durumda iç avlu-ya girdi. Saray hademeleri telâşlı telâşlı öteye beriye koşuyorlardı. Bostancıbaşı Zülâlizadeyi iki bostancının yanına bırakarak sadrazam İbrahim Paşayı aramağa gitti. İbrahim Paşa padişahın yanından yeni çıkmış, «kuşhane» ö-nünden Babüssuadeye doğru gidi-yordu ki, bostancıbaşı yetişti, ön-leyip baş kesti:

— Benim devletli efendim, Diye üç adım alargada durdu.

Vezirozam o kadar dalgındı ki birdenbire sıçradı. Bostancıbaşıyı görünce aklına en ziyade ürktüğü Zülâli hoca geldi. Yoksa hocayı çoktan unutmuştu. Meraklı meraklı sordu:

— Hocayı anda buldunuz mu? Bostancıbaşı bir daha baş kesti:

— Beli sultanım, şunda muhafaza altındadır.

İbrahim Paşanın gözleri parladı. Şimdi bir işaret verse hocayı oracıkta boğdurup yalı köşkü ö-nünden Sarayburnu akıntısına koyuverebilirdi. Bostancı üç beş altın fazla koparabilmek için paşanın gözleri içine bakıyordu. Sadrazam dişlerini gıcirdatarak bir adım ilerledi, etrafına bakındıktan sonra kısık bir sesle:

— Hemen ihnak eyleyüp deryaya ilka eylesen.

(Arkası var)

★

Tashih: Bundan evvelki tefrikaları-mızda birkaç tertib hatası olmuştur. Bu meyanda (Porda) kelimesi (Yorda) olarak çıkmış, (dâd harfi) denemek iken (hak harfi) denmiştir. Özür diler ve tashih ederiz.

İstanbul Liseler Alım Satım Komisyonu Reisliğinden:

Komisyonumuza bağlı 6 yatılı lisenin 1942 Mayıs sonuna kadar ihtiyaçları olan 11000 kilo sığır ve 6500 kilo karaman etleri umum tutarı olan 21050 lira tahmin bedelle kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. İlk teminatı 1804 lıradır. Eksilme 12/V/1942 Salı günü saat 15 de İstanbulda Liseler Alım Satım komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin tekliflerini havi yeni yıl Ticaret Odası vesikasile ilk teminat, makbuzlarla birlikte 2490 sayılı artırma ve eksilme kanununun tarifati dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını belli gün ve saat, ten bir saat evveline kadar sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. Şartname Galatasaray lisesindedir. (4646)

İzmir hususî Muhasebe Müdürlüğünden:

Hatice Bezmîlem ve kızı Saniyenin müterakim «1651» lira 22 kuruş bina ve buhran vergileri borçlarından dolayı mutasarrıf oldukları ve tapu kaydına göre Karşıyakamın Alaybey mahallesinin Mir'at sokağında 19 adanın 25 parselinde mukayed 886 hissedan 637 hissesi «10537» lira 66 kuruşa mukabil hazineye ipotekli ve «375» lira vardiattı «3000» lira kıymetindeki 23 No. lu ha-ne ile atındaki elli lira vardiattı «400» lira kıymetindeki 21 No.lu dükkân ve «839» lira 25 kuruş vardiattı «7114» lira kıymetli dükkân maabahçe ve elli beş lira iradlı «440» lira kıymetli 49 No.lu dükkânın mahcuz mülkiyeti vilâyet idare heyeti kararile müzayedeye vaz edilmiş ve 21 günlük müzayedeyi evveliyesinden bir güne talib zuhur etmemiş olmasından müzayedeye on gün müddetle temdid edilmiştir.

7/5/942 günü ihaleyi kat'iyesi icra edileceğinden taliblerin % 7,5 pey akçelerile vilâyet idare heyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

«2363» «5078»

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

geçmiştir, yahud da geçmek üzeredir. Rusların da al-dıkları malzeme yardımını yeti-şir bulmadıkları sık sık işitilmektedir.

Bu vaziyette Anglo - Sakson âlemi ile ilgili harb sahnelerinin malzeme yardımından şikâyet etmeleri ancak iki türlü izah edilebilir:

1 — Japonyanın muharebeye girişeceği asla tahmin edilmediği için e'de mevcut kuvvetler baş-ka ihtimallere göre dağıtılmışlar dır ve şimdi lüzumlu noktalara yollanmaları harbin gelişme çabukluğuna uygun bir çabuklukla yapılamamaktadır.

2 — İngiltere müteferrik ve yar-dımcı kuvvetlerle düşmanlarını yormayı ve bütün kuvvetini dö-vüşün son perdesine saklamayı en doğru usul addetmiştir, hep bu yol üzerinde yürümektedir.

Bu iki ihtimalden ister birincisi doğru olsun, ister ikincisi, her iki-si de aynı neticeyi doğurur. Bu netice Avrupa kıtası için doğru olabilir. Fakat Asya için vaziyet öyle değildir. Zira Japon ordusu hep kendisine müsaîd muhitlere yerleşmektedir ve bütün kuvveti ile müsaîd muhitleri arttırmaya çalışmaktadır. O tarzda ki, günün birinde şu veya bu sebeble Japon ya yenilse İngilterenin Uzakşar-ka yeniden hâkim olması için ye-ni bir Koloni muharebesi yapma-sı icab edecektir.

Ekrem Uşaklıgil

Bir kadın yavrusunu boğmak suçile mahkemeye verildi

İzmir (Hususi) — Karataşta oturan (E) adında ve evli bir kadının bir buçuk aylık çocuğunun ölümü hakkında adli-yeye bir ihbar yapılmıştır. İhbarda, Eminenin bu çocuğundan kurtulmak için onu öldürmeği tasmin ettiği ve ya-takta üzerine yatarak çocuğun boğul-mak suretile ölümüne sebebiyet verdiği ileriye sürülmüştür.

Bunun üzerine çocuğun cesedi memle-ke hastanesine nakledilerek adliye dok-torunun önünde otopsi yapılmıştır. İd-dianın doğru olup olmadığı, adliye taba-betinin Cumhuriyet müddeumumilliği makamına bugün vereceği rapordan son-ra anlaşılacaktır.

Son Postanın edebi tefrihası: 129

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Bana öyle geliyor ki Neriman bu mektubunda sizin hakkınızda bazı felesefeler yürütüyor amma hakikatte bir şey demiyor. Sızden bahsetmek lüzumunu hissetmiş, yahud da bu mevzua girmekten korkmadığını ispat etmek arzusu-na ikapılmış!

O vakte kadar Nerimanın mek-tubunu parmakları arasında tu-tan Ömer, büyük bir teessürle zarfı Nezihe hanıma verdi.

— Hakkınız var efendim. Neri-manın yazısı bir şey ifade etmi-yor.

Bir iki saniye düşündükten son-ra ilâve etti:

— Maamafih, geçen gün onun yüzüne karşı haykırdığım haka-ret sözlerinden sonra aleyh'inde fena kelimeler yazmamasına, beni itham etmemesine pek memnun oldum.

— Nerimanın fena kalbli bir insan olmadığını size biraz evvel söylemiştim.

— Bu sözleriniz onun benim hakkımdaki duygu ve görüşlerini isbat edemez. Onun artık beni bir düşman gibi görmemesini, benim-le dargın olmamasını, bana karşı olan hislerinin biraz yumuşama-sını ne kadar istiyorum bilerseniz!

— Tekrar ediyorum: Geçen günkü sözlerinizi üstüne almamış. Mektubunda buna aid ufak bir ma bile yok.

— Bana teselli veriyorsunuz hanımefendi. Kalbimde ufak bir ümid ışığı yaktınız.

— Âlâ! Nerimana doğru gider-ken kalbinizde itimad ve emniyet olmasını tercih ederim.

— Buraya gelirken meyus, bit-kin bir halde idim. Şimdi sizden ayrılırken içimde bir rahatlık du-yuyorum.

— Şimdi benden ayrılırken mi? Hemen gitmek mi istiyorsunuz? Yok canım. Halbuki ben başbaşa yemek yiyeceğimizi umuyordum. Eğer ihtiyar bir kadının karşısın-da sofraya oturmaktan sıkılmaz-sanız... Bu teklifimi kabul eder-

seniz size mükâfat olarak bir a-büm hediye edeceğim. Bunda Ne-rimanın muhtelif pozda resimle-rini bulacaksınız. Tâ, İsviçreye ilk gittiği zamandan başlayarak.

— Beni mes'ud ediyorsunuz ha-nımefendi. Bu ittifatınıza lâyağ değilim.

— Ben Nerimanı ilk tanıdığım ve acayib macerasını dinlediğim zaman onunla yakından alakada-olmuş, onu öz kızım gibi sevmiş-tim. Bu maksadla bir gün aranıza bulacağımı, onu saadete kavuştu-racağımı umuyordum ve bu re-simleri de size yolamak niyetile saklamıştım. Sonradan Neriman bana aranıza teati edilen mek-tupları gösterince içime şüphe düştü.

— Benden mi şüphe ettiniz?

— Evet. Bu küçük resimlerin nazarınızda hiçbir ehemmiyeti ol-mamasından korktum. Mısırdaki kendinizi avutacak başka kadın-lar bulmuş olabilirdiniz; uzun gayubetinüz bunu isbat ediyordu.

— Hakkımda ne fena şeyler dü-şünmüştünüz hanımefendi!

— Sizi tanımayordum oğlum. Ne ise, bunları geçelim. Neticesi şu: Albümü yollamadım. Ancak bugün sizi Nerimana yaklaşmış hissettiğim için onu size vermekte bir mahzur görmüyorum.

— Lûtfunuza minnettarım efendim.

— Nerimanı torunumla bir arada göreceksiniz. İki seneden fazla bir müddet benim iki çocuğum vardı ve emin olunuz ki sonradan geleni birincisinden daha az sev-memiştim.

— Torununuzun ismi Büleend Beydir zannederim.

Bu suali sorarken Ömer lâkayd görünmek, kalbinin titrediğini belli etmemek için büyük bir kuvvet sarfetmek mecburiyetinde kalmıştı. İhtiyar kadın bunun farkında olmamış göründü.

(Arkası var)

HİKAYE

İş idarehanesi

Yazan: İsmet Hulûsi

Arkadaşım Tevfik Mayaya yolda rast geldim. Coş hızı yürüyordu. Yanımdan geçtiği halde dirseğiyle, dirseğine çarp. tığı halde beni görmemişti. Omuzum dan yakaladım:

— Hayrola, nereye?

— Vaktim yok, dedi, kısaca anlatacağım: Madde bir — Aşıkım. Madde iki — Bir iş idarehanesi tesis ediyorum.

— Aşıklıkla, iş idarehanesinin müna. sebeti?

— Pek fazla. Düün bir gazeteçi ar. kadaşımı görmek için çalıştığı matbaa. ya gitmiştim. Oraya genç güzel. Amma çok genç çok güzel bir küçük hanım geldi. Daktiloymuş iş arıyor. Gazeteye ilan verdi. Bana varsa tereddüd etme. den alırım. Alırım amma. İş arıyordu. Koca değil ki, hemen oracıkta Allahın emriyle kendisine talib olduğumu söyli. yeyim. Bütün gece düşündüm. Ve me. seleyi hallettim. İş idarehanesi tesis ediyorum. Tabii daktilo lazım. İş id. rehansı hemen bugün açılıyor. Tabii daktilo hanım da yüksek maaşla iş id. rehanesine almıyor. Şimdi fazla konu. şamam. İdarehaneye uğrarsm... Adresi söyleyeyim de defterine yaz. unutmıya. sin.

Elmi sıkamak için vakit kaybetmeden yanımdan ayrıldı.

Üç gün sonra iş idarehanesine gittim. Tevfik Maya eviz bir yazıhanenin ge. risindeki mükellef koltuğa kurulmuştu. Tevfik yazıhanesinin hemen yakını. daki ufak masanın görüşünde de şarı saçlı, yeşil gözlü, çakık bütak bayan dak. tilo oturuyordu. Hakikaten çok güzel, hakikaten çok sevimli. İş idarehanesin. de daktilo makinesinin tuşlarını takır. datacak iş olmadığından daktilo hanım dirseğini masaya dayamış. Çenesi ma. nikürlü parmakları arasında pembe hülyalara dalmış duruyordu. Hülyaları rengindeki bluzu da ne kadar yakışmış. tu.

— İşler nasıl Tevfik?

— Çalışıyoruz.

Ben söyleyecek söz ararken kapı açıl. di. Karanta bir zat içeri girdi:

— İş idarehanesi müdürü.

Tevfik ayağa kalktı:

— Bendeniz Tevfik Maya... Buyru. muz bir emriniz.

— Hizmetçi kaçtı. Yerine bir yenisi. ni arıyorum. İş idarehanesi levhasını gördüm de, siz bu hususlarda.

Tevfik biraz duruladı. Sonra birden bokkabaz numarasının püf tarafını keş. fetmiş açığız gibi gözleri parladı:

— Hay hay efendim. Mükemmel bir hizmetçi bulabilirim.

Boyunu posunu târif etti. Elinden ge. len işleri saydı. Onun anlattığı hizmet. çiyi tanımıştım. Kendi evindeki hiz. metçi idi.

— Komisyonunuz ne olacak?

— Kolay efendim, hizmetçiden mem. nun olun...

Hizmetçi arıyan kıranta adam çık. taktan sonra ben de çıkıyordum. Mer. divene kadar teşyi eden Tevfik:

— Nasıl buldun dedi.

— Hakkın var... Mükemmel.

— Ürkütmiyeyim diye henüz izdivaç. tan falan bahse'miyorum. Hele biraz zaman geçsin.

— Burası hizmetçi idarehanesi mi?

— Ne bileyim ben, herif hizmetçi is. tedi. İlk iş olarak dört senelik hizmetçi mi kapıyordum.

★

Tevfik'i birkaç gün sonra elinde bir çanta ile Bahkazarında gördüm.

— Halimi hiç sorma, dedi, canım sı. kılıyor.

— Ne oldu?

Çantasını açtı, patates dolu idi.

— Evlendin de evin yiyeceğini mi ta. ştıyorsun?

— Hayır canım, Adapazarından ge. len bir tüccar, patates nünunelerini bana getirdi. Bizim iş idarehanesinin, aşk cambazlığı yüzünden açıldığını Me. dihaya farkettilmiyeyim diye...

— Me'diha?

— Adı Mediha işte daktilom, yani müs'akbel karım.

— İşte o yüzden şimdi de patatese müşteri aramıya çıktım.

★

Bir iş için Ankaraya gitmiştim. Dört

ay kaldım. Dört ay sonra döndüğüm za. man Tevfik'e uğramayı ihmal etmedim. Tevfik idarehanede yalnızdı. Masasının üzerinde olmyan yoktu. Dört baş soğan, bir kâğıd içinde iki yüz elli gram kadar kuru fasulye, sigara tablasının içinde taş düğmeler, dört tane merkeb nalı? Sarışın güzel daktilonun masasında da en hürmetli nev'inden iki tane balkaba. ğı.

— Ne o işler iyi gidiyor galiba?

— Çok iyi gidiyor dostum, başımı ka. sıyacak vakit bulamıyorum.

— Daktilon, yani dört ay evvel müs. ta'bel karım, diyordun, iş oldu galiba ki burada yok. Evde ziyaretinizde gelirim.

— Oldu amma zannettiğin gibi değil. Büyük makyasta balkabağı ihracatı işine girişmiştim.

— Eh sonra?

— Balkabağı müteahhidim daktilo. mu kandırmış, evlendiler.

— Sen buna nasıl razı oldun?

— Ne yapabiliydin?

— Hani aşıkım?

— Orası öyle amma, aşkla iş, aynı adamda birleşmiyormuş. Aşk yüzün. den iş adamı olmuştum. Fakat iş ada. mı olunca da aşkı unuttuverdim. Kazanç hissi aşk hissine galib gelmiş.

Daktilo masasına bir kere daha bak. tım. Dört ay evvel sarı kıvr kıvr saçlı başını zevkle seyrettiğim genç kızın ye. rinde hürmetli balkabağı pür ihtişam kurulmuş oturuyordu.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık	maktu	500 kuruş
1 nci	sahife	400 »
2 nci	sahife	250 »
3 ncü	sahife	200 »
4 ncü	sahife	100 »
İş	sahife	60 »
Son	sahife	50 »

Asyanın İçyüzü: Hind millî kongresi

(Baştaraf 3/1 de)

edilmiştir. 1930 da Burma hapislane. sine müddetini doldururken Calcutta valiliğine seçilmiştir.

İngilizler Boseyi sevmezler. Nehru. dan korktukları gibi, ondan da korkar. lar. «Hind mücadelesi» adını taşıyan kitabının Hindistanda satışı yasaktır. Bose bir keresinde, Burmada hapis ya. tarken Calcutta gazetelerinden birinde kendi hakkında, «Bengaldeki tefhışçile. rin asıl ruhu, elemanı Bosedir» diye yazılı bir fıkra görür. Hiçbir hakikate dayanmayan bu isnaad karşısında mahkemeye müracaat eder. Gazete, kurtuluş çaresini Hindistan hükümetine ilticada bulur, fakat aslı astarı olmayan bir iddiaya hükümet herhangi bir mü. zaherebbe bulunamayacağı için, gazete davayı kaybeder, hüküm yer ve Boseye de bir haylice nakdi tazminat öder.

Bosenin temel iddiası şudur: İngil. bere ile hiçbir vechile uzlaşmamak, bo. yunduruktan kesenkes bir surette kurtulmak.

Bose, sıhhati yerinde olmayan, fakat levend yapı bir adamdır. Güzel söz söyler. Tu'tuğunu koparır, müthiş mü. teassüb, yüzde yüz namuslu bir millî. yetçidir.

★

Mevlâna Ebülkelâm Azad:

Kongrenin şimdiki reisi Mevlâna E. bulkelâm azad'dır. Bugün 54 yaşında bulunmaktadır. Şarkın en okumuş, bil. gindirindendir. Büyük bir İslâm feyle. sof ve ilâhiyatçısıdır. Kur'anikerimin en belîğ ve en muvaffak müfessiridir. 1888 de Mekkede doğmuş, İslâm âlemi. nin en büyük din üniversitesi olan Mi. sırda Elezherda okumuştur. Dil konu. sında bir dehâ sayılabilen Mevlâna A. zad daha on beş yaşlarında iken farsça, arabçayı mükemmel surette bilmekte idi. Din bahislerinde de kendisine yeti. şenler pek azdı. Babasının yaşadığı Hindistana giden Azad 1912 de Elhilâl adlı ve Urdu dilii ile bir gazete çıkardı. Gazetesi çok tutuldu, müteas. sıb bir müslüman olmasına rağmen asri cereyanlardan hiç te uzak kalma. yan Azad İslamiyette yenillğe taraftar. dir. Hind müslümanlarını mülkellik ce. reyanlarını sürüklemeye çalışan, Gandhi den önce İngilizlere karşı hareket ön. cülüğünü yapan birkaç Hindliden biri de kendisidir. 1916 da bir ihtilâl faali. yeti suçla hapse atılan Azad, 1920 de kurtulur kurtulmaz «ademi iştirak» hareketine katıldı; 1923 te de, kongre

reisliğine getirildi. Böylelikle kongre tarihinde ilk defa olarak en genç bir üye reisliğe seçilmiş bulundu. Biraz ev. vel de anlatığımız gibi tahsilini Elez. harda bitiren Mevlâna Azad Hind ya. zısının Lâtin harflerle yazılmasını candan ister. Mükemmel bir siyasi ha. tîb ve ustâ bir gazetecidir. Denebilir ki Mevlâna Azad kongrenin beynini i. dare eden ve ona manevi ışığı gösteren bir varıktır.

Bayan Sarojini Naidu:

Kongrenin en dikkatli çeken unsur. larından biri de Bayan Naidudur. As. yanın en büyük kadınlarından biri olan Bayan Naidu bir şair, bir ihtilâleci, Hind. İslâm birliği için bütün mevcudiyetle çalışan bir idealist, türlü türlü dillerde su gibi konuşan bir hatîb, bir siyasi ve bir asherdir.

Bir ara, 1932 de icrai komite üyele. rinin hepsi hapsile öken sivil itaat. sızlık hareketini kendisi idare etmiş. tir. Bayan Naidu gayet nüfuzlu, karşı. sındakilere hükmü geçen bir kadındır. Bir keresinde, polis idarelerinin onu tevkif etmekten müthiş surette çekin. meleri, korâmaları üzerine Bayan Naidu karakol karakol dolayarak tevkif edil. mesini istemiş, nihayet bir karakol â. mîri kendisini nezaret altına almca kendisine:

— Bu emrinizi yerine getirdik. Bun. dan sonraki buyruğunuz nedir?, diye sormuştur.

Fakat bu yorucu, sert, haşın işi, Ba. yan Naiduyu asla erkekleştirmemiştir. Bayan Naidu bir kadındır. Kahkahayı sever. Çocuklarını, dostlarını sever. Hindistanın en şen siyasisi ve ülkenin birinci davet sahibesidir. Vatandaşları, ni, dostlarını bir araya toplamaktan hoşlanır. Bombayda Taçmahal otelin. deki salonu dünyaca meşhurdur.

Bayan Naidu, 1879 da Haydarabadda Decanda tanınmış bir Brahmen aile. sinden doğmuştur. Babası bir fen ada. mı, anası bir şair, kocası da bir dok. tordu. On iki yaşında iken şiir yazma. ya başlamıştı. Bugün Tagore'den sonra Hindistanın en çok bilinen ve sevilen bir şairdir. Hindistanın dışında uzun uzun seyahatler yapmış, 1925 de de kongre reisi olmuştur. Hassas bir mil. liç olan Bayan Naidu, 40 yıl Hind ka. dınlığı için çalışmış, çarpışmış, Hindis. tanın manevi ve fîri ilerlemesi uğrun. da savaşmıştır.

Bayan Naidu bir yazısında şöyle der: «Bir suçumuz, korkudur. Bizi zorla

kahbe yapmışlardır. Hind halkının bir. birleriyle çatışan, maneviyatı bozuk, da. ğınık kuvvetlerini nasıl bir araya geti. reyim?. Ah, sizin (İngilizlerin) şu sab. rınızı bir yenebilseydim...»

İbrahim Hoyal

SPOR

(Baştaraf 3/1 de)

sabakaları işgal etti. Mevsim başı sayılan bir zamanda elde edilen ba. zı dereceler vardır ki bu neticeleri tutan atletlerin teker teker üzerin. de durmak lâzımdır. Bilhassa yük. sek atlamada Mehmedin 1.80 gibi bir vattifadan rahatça aşmış olması müsabakaların en parlak tarafını teşkil etmektedir. Müsabakalara ge. çid resmi, bayrak merasimi ve İsl. tükülâl marşından sonra başlandı.

Atletizm neticeleri:

100 — Muzaffer 11.6, Sezaî 11.7, Namık.

400 — Remzi 55, Ziya; Muhlis.

800 — Melih 2.09, Hidayet. Fazlı.

1500 — Raif 4.25.5, Hidayet. Fazlı.

Gülle atma — Saba 12.01, Alâ. eddin; İhsan.

Uzun atlama — Muzaffer 6.61; Namık 6.30, Tevfik 5.90.

Yüksek atlama — Mehmed 1.80 İhsan 1.60, Samim 1.55

4X100 bayrak mekteb takımı: Enis, Sezaî, Ziya, Namık 47. Me. zunlar takımı ikinci oldu.

El topu maçında beşinci sınıf. son sınıf takımını 4.0 mağlûb etti.

Son müsabaka mekteb takımı ile mezunlar arasında idi. Bu maç 5.3 mezunlar takımı kazandı.

Ömer Besim

Rapit — Beşiktaş maçı bugün yapılıyor

Romanyanın Rapit futbol takı. mı bugün ikinci maçını Şeref saha. sında İstanbul şampiyonu Beşiktaş. la yapacaktır.

Şehrimizde bir gün istirahat et. miş olan misafir takımın bugünkü maçı s:ki bir rakiple yapacağı için ayrı bir ehemmiyet taşımaktadır. Oyunlarını dikkatle takip ettiğimiz Rapit takımı karşısında İstanbul şampyonasının kendisine yakışır bir netice alacağını ümid ediyoruz.

Bugünkü maça saat 17 de Şa. zinin hakemliğile başlanacaktır.

Memleket Haberleri

Urlada

Bir küçük çoban tarafından ele geçirilen kaplan yavrusundan başka yavrular da varmış!

İzmir (Hususi) — Uurlanın Kızılbahçe nahiyesi civarında bir inde ele geçirilen kaplan yavrusunu Murad Türkmenoğlu satın almıştır. Birkaç ay besledikten sonra Kültürpark hayvanat bahçesine hediye edecektir.

Diğer taraftan ele geçirilen yavrunun kaplan mı, yoksa pars mı olduğu henüz anlaşılmamıştır. Derisinin yollu olduğuna bakılırsa hayvanın bir pars olmasına daha ziyade ihtimal verilmektedir. Pars veya kaplan yavrusunun Kültürpark hayvanat bahçesi için büyük bir kıymet ifade edeceği ve kendisini görmek üzere birçok kimselerin hayvanat bahçesini ziyaret edecekleri tabiidir.

Çok sevimli olan yavrunun yakalandığı yer yakınında daha iki kaplan yavrusu görüldüğü iddia edildiği için bunları da elde etmek üzere tertibat alınmıştır. Meşhur avcılardan Mantolu Hasan bu iki yavruyu yakalamak üzere mahalline gitmiştir. Eğer bunlar da ele geçerse hayvanların ileride çiftleşmesi ve hayvanat bahçemizin zenginleşmesi mümkün olacaktır.

Ele geçirilen yavrunun inden alınmasına ana kaplanın fena halde sınırlendiğini bütün gece dağlarda inlediğini köylüler, işitmişlerdir. Hattâ ana kaplanın köy civarında gece vakti dolaştığı ertesi sabah görülen ayak izlerinden anlaşılmiştir.

Bu sebeple diğer iki yavruyu almanın hayli zor olacağı tahmin edilmektedir. Bir yavrusunu elinden kaçıran ana kaplanın diğerlerini kaçırmak üzere ininden uzaklaşmaya başladığı zannedilmektedir.

Edirne valisi

Edirne (Hususi) — Uzunköprü ve havalisinde teftişlerde bulunmakta olan vali Ferid Nomer Edirneye avdet etmiştir.

İskenderunda çocuk bayramı

Bir gün yurtda olduğu gibi İskenderunda da 23 Nisan Çocuk ve Milli Hakları Bayramı çok candan tezahüratla kutlanmıştır. Burada küçük kızlarımızı bir eğlence esnasında görüyorsunuz.

Meriçte iki Yunanlı kaçakçı yakalandı

Edirne (Hususi) — Meriç kazasına bağlı Alibey köyü civarında Meriç nehrinin hududumuza yakın kıyısında ve nehrin topraklarımız sahiline bir balıkçı kayığı ile 3 çuval dolu ipek ipliği çıkarmak teşebbüsünde bulunan iki Yunanlı gümrük muhafaza memurları tarafından yakalanmışlardır.

Şimdi aldığımız ikinci bir haberde de Yunanistan'a geçirilmek istenen külliyetli miktarda sabun ve tuz elde edilmiş ve suçlular yakalanarak Uzunköprü adliyesine teslim olunmuşlardır.

Edirne

Et bollaşmaya ve ucuzlamaya başladı, birkaç güne kadar kuzu 80 kuruşa satılacak

Edirne (Hususi) — Edirne'de bir müddettenberi hissedilen et sıkıntısı kuzu etinin piyasaya çıkıp bollaşması ile bertaraf edilmiştir. İlk anlarda 120 kuruşa olan kuzu eti bugün 100 kuruşa satılmaktadır. Bir iki güne kadar da 80 kuruşa düşmesi muhtemeldir. Son günlerde kasablar koyun eti kesmiye de başladılar.

60 kuruşa satılmakta olan Meriç ve Tunca nehirlerinin yayın ve sazın balıkları da havanın ısıtılması yüzünden bollanmış ve fiyatları düşmeye başlamıştır.

Şehrin aylardanberi işe bakılmıyandan en mühim ihtiyacı pirinç teşkil etmektedir. Aylar var ki Edirne'de pirinç ve bulgur namına bir şey yoktur.

Bu ihtiyacın alâkalı makamlarca bir an evvel temini çok şayanı temennidir.

Samsunda postanın 161 bin bin lirasını çalan posta müteahhidi mahkûm oldu

Samsun (Hususi) — Bafraya götürmek üzere aldığı 161.500 lirayı kendi hanına saklayan, sonra da iki meçhul şahsın baskınına uğradığını ve soyulduğunu iddia edip zabıraya baş vuran Suluhan sahibi ve posta müteahhidi Ali Ardahanlı'nın muhakemesi yapılmıştır. Suçlu mahkemede ağırlanmış, suçunu tamamiyle itiraf etmiştir. Hâkim Sabriye Turgay emniyeti susutistinal ve suç tasnii maddelerine istinaden Ali Ardahanlıyı 4 sene beş ay on gün hapse mahkûm etmiştir.

Hayraboluda mandıralar faaliyetinde

Hayrabolu (Hususi) — Bu sene kışın şiddetli olması yüzünden geri kalan beyaz peynir istihsalinin sair seneler randımanını alabilmesi için alâkalı mandıra sahipleri tarafından azami gayret sarfedilmektedir.

Mareşal Petenin işçilere hitabesi

Thiers 2 A.A.) — Mareşal Petain dün Thiers belediyesinin balkonundan Fransız ana vatani ve deniz aşırı Fransız memleketleri işçilerine hitaben bir rutuk söylemiş ve bu rutuk radyo ile neşredilmiştir. Mareşal, bundan önce Saint Etienne, Commentry nutukları ile iş beyannamesinde verdiği direktifleri hatırlatmış ve bu beyannamenin tatbikinde herkesin iş birliği yapmasını istemiştir.

Mareşal sözünü bitirirken, herkesi, haricte sulhün avdetini ve hürriyet içinde refahı temin etmek yolunda çalışmaya davet etmiştir.

Amerikanın Fransaya karşı siyaseti

Vaşington 2 (A.A.) — Birleşik Amerika hükûmeti hür Fransızlara karşı siyasetini tesbit etmiştir. Amerika Fransız askerî mukavemetinin bir timsalini teşkil ettiği için general de Gaulle ile onun millî komitesine yardıma devam edecek ve Vaşington hükûmeti serbest Fransızların kendilerine iltihak edecek olan bütün topraklar üzerinde kontrollerini tanyacaktır. Fakat Birleşik Amerika Fransanın hürriyetini kazandığı gün hükûmetini bizzat seçmesini isteyecektir.

Fransız donanması

Vaşington 2 (A.A.) — Buraya gelen son haberlere göre Laval amiral Leahy'ye, sefirin Amerikaya dönmesinden evvel Fransız politikasının Avrupaya bir Amerikan seferi kuvvetinin çıkartılmasındaki süratle bağlı bulunduğunu söylemiştir. Laval Fransız donanmasının Almanlara teslim edilmeyeceğini ilâve etmiştir.

40 bin sene evvel yaşamış hayvan iskeletleri

Lyon 2 (A.A.) — Bir tünel inşaatı sırasında 40 bin sene evvel natma taş devrinde yaşamış bir takım hayvan iskeletleri bulunmuştur.

«Son Posta» nın spor tefrikası: 41

Kara Ahmet

Türk gibi kuvvetli olmanın sırrı

— Yapılacak çok şeyler var. Fakat iş çıkışından çıktı. Hep bunlar, gâvurlara hürriyet ve müsavat verildikten sonra oldu.

— Hürriyet ve müsavat ne demektir ağam?

— Oğlum, gâvur icadı bir dâvere. Türkün, evvelce hürriyeti de, müsavata da vardı. Kimse zulüm görmezdi. Gâvurlar, ne aske-re alınır, ne devlet memuriyetine konur, ne de idare meclislerinde ve mahalle heyetlerinde yerleri vardı. Zulüm görmezler, kan harcamazlar, ticaretlerle uğraşır, bol para kazanıp rahat ederlerdi. Fakat bu, onlar için kâfi değildi. Onlar, hükümet kurmak, krallık tesis etmek istiyorlardı. Nihayet Tanzimatı Hayriye diye ortaya bir şey attırdılar ve hristiyanlara imparatorluğumuz işlerinde azami hürriyet.

— Bundan ne çıkar ağam?

— Ne mi çıkar? Çıkacağı kadar çıktı oğlum... Devlet memuru oldular. Vali oldular, sefir oldular. Asker oldular. İdare meclisi azası oldular. Oldular, oğlu oldular. Nihayet devleti eline aldılar. Türkü, devletten kovdular oğlum. İşte bu, hale geldik. Ortada bir padişahın başka kuvvet kalmadı. O kadar işte. Böyle giderse belki o makamı da yok edecekler...

Ahmed, içli çocuktu. Zekâsı sayesinde her şeyi kavradı. İşin nereden gelip nereye gittiğini sezdi. İçini çekerek:

— Ağam, elbet te Allah iyi yapar. Türklük, müslümanlık ölmedi daha! Tepeleriz onları biz... Kara Ahmedin Avrupa güreşlerinde haddinden fazla milliyetçi olduğu görülmüştür. Bilhassa cihan pehlivanlığı müsabakalarında Kara Ahmed, tek başına Türklük şerefini kudret ve kuvvetini kurtarmak ve yaşatmak için çırpınmıştır. Kara Ahmedin, ecnebi gazetelere verdiği beyanat ortadadır ve, bunlar birer tarihî vesikadır. Ahmed, bu byannamelerinde daima:

— Türk, yenilmez, yener.

Cümlelerini ve fikrini ağzından düşünmemiştir. Ahmedin her beyanatında bu, cümle vardır. Bilhassa, Pariste çıkan ve muallim Stöbonnenin neşrettiği Fosfizik mecmuasında şöyle bir mülakatı vardır. Muharrirle Ahmed arasında geçen konuşma aynen şöyledir:

— Nerelisiniz?

— Rumelili...

— Halis Türk müsünüz?

— Elbet te halis Türküm!

— Rumelinde çok karışık insanlar var da...

— Onlara bakma. Onlar yaşamadılar. Marayadılar.

— Bu, ne demek?

— Asıl sahib biziz. Onlar uşaktırlar. Ortakçılardır.

— Rumelinin hangi tarafındasınız?

— Tuna vilâyetinden. Bulgaristan içinden.

— Orada çok Bulgar var değil mi?

— Hayır, Türk daha çoktur. Onlar azlıktır.

— Ne diyorsunuz? Biz, Bulgarların çokluk olduğunu biliyoruz.

— Hayır, on Türk varsa altı Bulgar yoktur bile...

— Türklerle, Bulgarlar evlenmezler mi?

— Hiçbir vakit. Biz, Türkten ve müslümandan gayrisile evlenmeyiz.

— Ya! Çok garib şey!

— Neden garib olsun? İçimize, kanımıza ecnebi karıştırmayız!

— Türkiyede çok pehlivan var mı?

— Türkler, hep pehlivandır.

— Siz, Koca Yusufun memleketinden misiniz?

— Evet...

— Evvelce, bir kere daha siz, Parise geldiniz değil mi?

— Dört beş sene evvel ustam Hergeleci İbrahim pehlivanla beraber geldim. Üç ay kadar kaldım...

(Arkası var)

Askeri vaziyet

(Başarafa 1 inci sayfada)

purları kat edecek ve her türlü ikmal yolları da bu uzun ve tehlikeli deniz sahasından geçecek veçhile Norveç sahillere bir çıkarma yapacaklarına inanamadı. Bu surette beyanatta bulunmuş olmalarının Alman başkomutanlığının batı Avrupa hakkındaki endişesini artırarak Sovyet cephesinden daha fazla kuvvet ayırmasını temine mafuz kasdı bir hareket olduğuna daha ziyade ihtimal verdiğimiz tekrar edeceğiz. Ancak, bizim bu düşüncemize rağmen İngiliz - Amerikalılar, şayed gerçekten Norveç sahillere bir çıkarma yapmağa karar vermiş iseler bu çıkarmayı nasıl ve ne suretle yaparlar, bunu da araştıracağız.

Finlandiyanın Barents denizi sahiline kâin Pestamo limanı ile Skagerak boğazının garb medhali arasındaki Norveç şimal ve garb sahili, Norveç fiyordlarının husule getirdiği birçok girinti ve çıkıntılar hariç olmak üzere, yani kuş bakışı takriben 2100 kilometre imtidadında ve Almanların bu sahilin gözetleme, muhafaza ve müdafaası için titiz ve tahsis etmiş oldukları tedbirlerle kuvvetlerin miktar ve teferruati bilinmemekle beraber bir çıkarma bakımından bu sahili şu suretle üç kısma ayırmak mümkündür:

1 - Pestamo garbi - Narvik (dahil) kısmı.

2 - Narvik (hariç) - Trondheim (dahil) kısmı.

3 - Trondheim (hariç) - Stavanger - Bergen kısmı.

Bunlardan üçüncü kısım, İskoçya garb sahillere üzerinde İngiltere anavatan donanmasının en büyük üssü olan Scapa Flow'un bulunduğu Orkney adalarına en yakındır. Filhakika, bu kısmın Orkney adalarına olan vasatı mesafesi 600 kilometre kadardır ve bu kısım üzerine yapılacak bir İngiliz - Amerikan çıkarması Scapa Flow üssüne istinad eden İngiliz donanması tarafından nisbeten daha kolaylıkla himaye edilebilir ve desteklenebilir. Kezalik, Orkney adalarının 200 kilometre kadar daha şimal doğusunda bulunan Shetland adaları da bu çıkarma için ayrı bir sığrama bölgesi vazifesi görür.

Fakat, İngiliz - Amerikan kuvvetleri bütün bunlardan faydalanarak ve Alman gözetleme emniyeti ve müdafaası tertibatını kırarak bu sahile çıkmağa muvaffak olabilecek bile hem elde edecekleri faydalar sadece bazı Alman cephe ve hava üslerini zaptetmekten ibaret kalmakla mahdud olacak, hem de Almanların bu kısma Danimarka - Oslo yoluyla süratle takviye göndermelerinin mümkün olması dolayısıyla durumları tehlikeye girecektir. Her şeyi göze alarak İsveç'i zorlasalar bile vâsil olacakları saha Baltik denizine Botni körfezi olacaktır.

İkinci kısım, hem Norveçin en dar parçasıdır, hem de Scapa Flowa olan vasatı mesafesi 1000 kilometreyi mütecavidir ve bu sebeble, çıkarma konovilerinin seyir ve hareketi bunların himaye ve muhafazaları keyfiyeti ve çıkarma muvaffak olduktan sonra da bunun istinad edeceği deniz ikmal yolunun emniyeti meselesi daha büyük güçlükleri istilzam eder. Bundan başka, bu kısma çıkarmak için İngiliz - Amerikan kuvvetlerinin sadece bazı denizaltı ve hava üslerini ellerine geçirmekle iktifa etmeleri muvaffak olamayacağından ve cenuba doğru hareketlerinde de bir fayda melhuz olmadıktan ya Narvik üzerinden Finlandiya şimal hududuna doğru çok dolambaçlı bir yol üzerinden yürümleri veyahud gene İsveç arazisi dahilinden Finlandiya garb hududuna doğru ilerlemeleri icab eder.

Birinci şık, güçlüklerinden sarfi nazar, İngiliz - Amerika kuvvetlerine çok fazla zaman sarfını gerektirir ve eğer bu esnada Sovyet cephesinde Alman taarruzu başlamış ve inkişaf etmiş bulunursa bu hareketin ameli bir kıymeti kalmaz.

İkinci şık ise en iyi bir tarzda ancak bitaraf olan İsveç, Almanların mukabil bir tedbirine mahal bırakmaksızın gizlice Alman - İngiliz ittifakına almakla yapılabilir. Bu ikinci şıkki teşkil eden hareketin cebren yapılmak istenmesi İsveç kuvvetlerinin mukabelesine ve binnetice İngiliz - Amerika kuvvetlerinin pek çok geçirmek hareketin ameli kıymetinin birinci şıktan da dun olmasına meydan

verir. Böyle bir halde tabiatile Alman ittifakına girecek olan İsveçin mukabele ve müdafaası daha da müessir olur.

Esasen, İsveçin kendi kuvvetleri de oldukça ehemmiyetlidir. Gerçekten, bu harbin başlangıcında 6,285,000 nüfusu olan İsveçin kadro halinde 34,000 kişilik bir kara ordusu vardı. Dört piyade tümeni dört süvari alayına, dört tümen topçu alayına, bir ordu topçu alayına, bir muhasara topçu alayına, bir uçaksavar topçu alayına ve fenni birliklere münkasım olan bu kadro ile bir seferberlik vukuunda süratle 400,000 kişilik bir ordu vücuda getirilebilirdi. Hava kuvvetleri pek çok değil idiyse de deniz kuvvetlerinin keyfiyeti ve kemmiyeti itibarile bir değeri vardı. İsveçin, üç seneye yakın bir zamandanberi ordusunu daha ziyade takviye ettiğine, bilhassa hava ve deniz kuvvetlerini kendi coğrafi ve stratejik durumunun icablarına göre önemli de, nebilecek surette artırmış olması da tabii gibidir. Onun için, İsveçin bu kuvvetleri eğer Almanlarla birleşirse İngiliz - Amerikalıların aleyhinde olur ve buna meydan vermemesi onların menfaati icabındadır.

Çıkarma kısımlarından üçüncüsüne gelince: Bu en müessiri gibi görünmektedir. Çünkü, İngiliz - Amerikalılar bu kısma çıkmağa muvaffak olurlarsa Narvik şehri ve fiyordlu hisazındaki Norveçin en dar parçasını cenuba karşı kapıyarak ve İsveçin de bitarafına istinad ederek kısa bir zamanda Finlandiya şimal hududunu ve Murmansk sahasındaki Fin - Alman kuvvetlerinin gerileri bu kısmın sahil ve dahilindeki bütün tesisleri tehdit edebilirler ve Fin - Almanları bütün bu şimal havasını tahliye ederek Beyaz denizdeki Kanadalaska körfezine İsveç hududu arasındaki bir hatta kadar geri çekilmeğe, yani cephelelerinin en şimal ucunu bu suretle cenuba doğru kırmağa mecbur ederler. Ayrıca, Barents denizini de Sovyet Rusyaya yaptıkları yarıdım nakliyatı için serbest bir hale getirmiş olurlar. Yalnız, nazari olarak bu faydaları temin eder gibi görünen bu hareketin muvaffakiyeti de Alman - Sovyet ordularının arasında başlayacak taarruzun gelişme şekline bağlıdır ve şayed, bu taarruzun talihli Almanlar lehine olursa o zaman İngiliz - Amerikalıların bu üçüncü kısımdan yapacakları hareket de büyük bir netice husule getiremez ve kendiliğinden sukuta mahkûm bir hale gelir.

Ve bütün bu mülâhazalardan İngiliz - Amerikalıların Norveç sahillerinin bu kısımlarından biri üzerine yapacakları müferid çıkarmaları esaslı bir netice almayacakları ve şayed bir netice almak isterlerse bu çıkarmayı bir küll halinde Norveçin bütün sahillerine karşı yapmaları lâzım geldiği ve Norveçteki Alman kara, deniz ve hava kuvvetlerinin yapacakları tabii olan şiddetli müdafaaya ve mukabelelere hesaba dahil edilmemek suretile bile bu çıkarmada ne kadar müşkülât bulunduğu da anlaşılır.

K. D.

Almanya'da iş bayramı 2 Mayıs'ta yapılır

Berlin 2 (A.A.) — Milli iş bayramı bir Mayıs'tan 2 Mayıs'a bırakıldığı için bugün bütün Almanya'da işler tatil edilmiştir. Hitlerin emriyle ve işçilerin dinlenmek imkânı bulmaları için âdet olan parti toplantıları yapılmamıştır.

Yün ve paçavranın ihracat fiatları

Ticaret Vekâleti, yün ve paçavra gibi ihracat mallarının satış fiatları hakkındaki tetkiklerini sürdürdükleri üzere. Yün ve paçavra ile birlikte tiftiğe de azami ve asgari ihracat fiatı konacaktır. Bu fiatlarla yapılan satışların kontrolünü Mintaka Ticaret Müdürlüğü yapacaktır.

YENİ ÇIKTI
Prof. WOODS ile BAILEY
Pra'lık
YÜKSEK METAMETİK
1
Reffis Fenmen'in tercüme ettiği bu meşhur eser, bütün fen erbabına lâzımdır. 130 kuruş.
Nasıri: AKBA, Ankara

Yazlığa Gidecekler:
HASIR KOLTUK ve MOBİLYANIZI
Her Yerden Ucuz
İstanbulda Rıza paşa yolunda
66 No. AHMED FEVZİ'nin
ASRİ MOBİLYA
Mağazasından alınız.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.
HER ECZANEDE BULUNUR.

Talebe yurdları bugün ne halde?

(Başarafa 1 inci sayfada)
İçine hizmet, onların rahatlarını, huzurlarını temin olduğuna göre, bir yurd hakkındaki ihtibaların müsaid hükmüne bağlanması, bu yurd idaresine haksız ve manasız bir gurur vermekten başka ne işe yarar? Kendi kendimizi aldandırmak ne kazanacağız?
9 yurdda gördüklerimizle iktifa ediyorum, bunlara birkaç da pansiyon ilâvesi suretile, bu röportaj serisini kapamak kararımdayım. Bir kısmı talebenin salınmış olduğu bu pansiyonları «Son Posta» o, kuyucularına anlatmadan evvel, 9 yurd hakkındaki tetkiklerimin üstüne bir perfovsiz turma, memleket gençliği Yayın hakikatı olduğu gibi söylemek, alâkadarları harekete getirmek ve bu suretle de Parisin büyük bir yurd insandaki isabeti belirtmek istiyorum.

1 — Yurdların ekserisi, çatıları altın, da barmutökları gençlerin istirahatini, huzurunu temin etmekten çok uzaktır. Buralarda kalan gençler yüksek tahsil talebesidir. Kapılarını bu gençlere açan yurdların, 50 kuruş yatak ücreti alman çarşı o'ellerinden farklı olması gerek. Halbuki birçokları bunları daha konforsuz, daha mukassı, daha basittirler.

2 — Birçok yurd müessisi, maddi imkânsızlıklardan bahsettiler. Halbuki, bu müesseselerde gördüğüm noksanlar kasaya değil, zevce ve dikkate atıldı. Meselâ temizlik gibi.

Kapönünde mangal yakmamak, antreye süpürge, faras, çamaşır teğeni koymamak için hiç de paraya ihtiyaç yoktur. Bunlar sadece lâubalilik, dikkatsizlik ve işe ehemmiyet vermemekten doğan mahzurlardır. Yurdun dekorasyonun olmayabilir. Fakat mutlaka pasaklı, kireli, dağınık olmamalıdır.

3 — Yatakhaneler tramvaylardan daha kalabalıktır. Haydi buna binaların darlığı sebep oluyor, diyelim. Yatakhanelerdeki intizamsızlık, talebenin çamaşırını koyacak bir dolab bulamaması çok garib değil mi? Bir kısmı talebenin eşyası, karyola altlarında duruyor. Yatakhane süpürüldüğü zaman, bu eşyaların ne hale geleceğini bir tasavvur edin!..

4 — Yemek meselesi. En mühim derd. İki müstesna, bütün yurdlarda şikâyetlerin toplandığı yegâne noktadır.

Bu mesele hakkında hüküm vermek kolay değil şüphesiz, zemini, zamanı hesaba katmak, normal yurd bütçelerini bu fevkalâde ahval müvacehesinde ne vaziyete geleceğini düşünmek lâzım. Fakat bazı yurdlarda bu müşkülâtla surl ihmalikârlik ve iş bilmemezlikten dolayı karşılaşıldığına şahid oldum. Birçok yurdlar bütün ihtiyaçlarını işe müdürlüğü kanalıyla, kolayca temin ettikleri halde, bazılarını müraعات etmeği bile aklıklarına getirmemişlerdi. Bazı yurdlar, da yemek miktarını pek az buldum. Birçoklarında da yemek işini gene temizlik bakımından pek mühim gördüm. Tabakları, bardakları, çatal ve bıçakları ya dağdan, kirden parlayan, yemekhanelerine, mutfaklarına girmekten insanın ürkeceği yurdlar gördüğümü saklamayacağım.

5 — Disiplin meselesine gelince: Bazı kız talebe yurdlarında bunu ehemmiyetle ele almak bir memleket meselesi çapında gördüğümü yazmalıyım. Birçoklarında kayıd, şart, idare tamamen gevşemiş, korkunç akbetler doğurması mümkün bir hale gelmişti. Bir kız talebe yurdunda, saat 10,5 da dışarı yemeğe çıkmak için iki genç kız, tesadüf ettim. Bana diyenler bulunur ki, Üniversite talebesi için de, orta mekteb disiplini konmaz ya! Niçin? Konur, konması lâzımdır. Bu yurdlarda Anadolu nun muhtelif köşesinden, henüz işlevi bitirerek gelmiş genç kızlar var. Bunların görgüleri, tecrübeleri azdır. Alleleri, yurdların kayıd ve şartlarını mütealefe eden sonra çocuklarını buralara emniyet edip gönderiyorlar. Bu 18,19 yaşlarında kızlar, acaba evlerinde olsalardı, böyle gece yarısı kapıyı çekiş dışarı çıkmaklecekler miydi? Yurd idareleri bir veli vaziyetinde bulunmalı. Yalnız büyük faaliyetlerini göstermekle iktifa etmemelidirler. Bu kusur, hem de pek büyük bulduğum bu kusur üzerinde ısrarla duruyorum.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Beklenmekte olan
POKER
TRAŞ BIÇAKLARI
gelmiştir.

POKER
TRAŞ BIÇAKI

DİKKAT: İstanbulda 1 adedi 5 kuruştur.
» 10 adetlik paket 45 kuruştur.
Taşrada: 1 adedi 5, 10 adedi 50 kuruştur.

SERMAYELİ
Kantin idarecisi aranıyor

Anadoluda 500 ilâ 700 işçisi olan ve bir iki sene devam edebilecek bir inşaat mahallinde kendi hesabına öğle ve akşam yemekleri verebilecek ve bir kantin kurabilecek sermayeli kimselere acele ihtiyacı vardır. Taliplerin hergün 17 den sonra Galatada Büyük Tünel hanında 6 numaraya müracaatları.

KAÇIRILMAZ EYÜK FIRSAT!
YALI ARSASI

Büyükdere Beyaz Park karşısında Dede Yusuf namıyla maruf yalı ile itti salindeki yalının arsaları teyhid İstanbul dördüncü İra Jalesi tarafından açık artırma ile 4 Mayıs 942 Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar satılacağı ilân olunur.

Dosya No.: 942/629, Mesahası: 2310,50 Metredir.

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PAKA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbara ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

FRENGİ
ve
Belsöğukluğu
na tutulmamak için
EN İYİ İLAÇ:
Protejindir.

Romaya göre
Roma 2 (A.A.) — Stefani:
Popolo di Roma gazetesi Duçe ile Führerin buluşmaları hakkında şu mütealeyi yayınlıyor:
Zaman son derece önemlidir. Tabii, dir ki iki gün görüşmeden sonra verilen kararların şümülü büyüktür. Bu ilkbaharda Mihverin askeri teşkilâtı mükemmel surette hazırlanmıştır. İngiltere bütün ümidlerini kısa bağlamıştır. Fakat hiç umduğu neticelerin hiç birini ona vermedi. Mussolini ve Hitlerin her bir buluşmalarında Avrupalı mükadderati de çizmişlerdir.
Bu görüşmenin neticesini dosta düşmana tarih gösterecektir.

TIYATROLAR
BU AKŞAM
Ses sineması ve tiyatrosu
(Şehir tiyatrosunun eski komedi kısmı)
Muhlis Sabahaddin opereti
(KADINLARIN BEĞENDİĞİ)
Operet 3 perde
Orkestrayı bizzat Muhlis Sabahaddin idare etmektedir.
Pazar günü saat 16 da matine

Son Posta Matbaası:
Neşriyat Müdürü: Cihad Baban
SAHİBİ: A. EKREM UŞAKLIĞIL

Öksürük ve Bronşiti
TURAL
Komprimeleri derhal keser.
Her eczanede kuşu 35 kuruştur.